

Bojovník proti magii

PETR JANŠTA

Myslíte si, že dnes již čarodějové neexistují? Že se s nimi můžeme setkat jen v pohádkách a fantasy příbězích o Harry Potterovi, Gandalfovi či Rumburakovi? Blahoslavený Benedikt Daswa Tshimangadzo (1946–1990) si jich během svého života „užil“ víc než dost. V mnohých zemích v Africe je totiž magie mezi nevzdělanými domorodci tak zakořeněná, že ten, který se snaží proti ní vystoupit buď rozumem, nebo např. křesťanskou vírou, jako to činil blahoslavený Benedikt, ten může velmi tvrdě narazit.

Ale nemusíme kvůli magii jezdit tak daleko, vždyť v Evropě působí tolik lidových léčitelů, ezoteriků a vykladačů všeho možného, a to i mezi lidmi mnohem více vzdělanými než v Africe, že si mnohdy musíme klást otázku, čemu všemu jsou lidé schopni věřit a komu se dávají do služeb, jen aby nemuseli následovat radostnou zvěst, kterou nám přinesl a stále přináší Ježíš Kristus.

Benedikt se narodil v Jižní Africe jako Samuel Daswa a v 17 letech konvertoval ke katolictví, přičemž přijal nové jméno Benedikt. Stal se učitelem a katechetou. Sám

přesvědčoval rodiče dětí, aby je posílali do školy. Velmi mu záleželo na křesťanském vzdělání nastupující generace, vedl modlitby ve farnosti a pomáhal při stavbě kostelů. Se svou manželkou měl 8 dětí, o které se přičinlivě staral.

Za svůj celoživotní boj si stanovil vymcování zažitých představ o nutnosti magie, čarodějů při jakémkoliv důležitém rozhodnutí v obci. Založil fotbalový klub ve svém regionu, ale sám z něj vystoupil, protože hráči oslovovali čaroděje po prohraných utkáních. Jeho důsledný postoj jej však nakonec stál život. V roce 1990 došlo v jeho kraji k několika živelným pohromám a místní lidé potřebovali najít viníka, který za vzniklou situaci mohl. Všichni lidé se podle starších obce měli podrobit za poplatek magickému vyšetření, aby se takové katastrofy již neopakovaly. Benedikt jako ředitel katolické školy s něčím takovým nemohl souhlasit. Snažil se lidem osvětlit, že přírodní jevy žádný šaman či čaroděj ovlivnit nemůže. 2. února 1990 jej ti, kteří s ním nesouhlasili, napadli kameny a hlavu mu polévali vařící vodou, přitom křičeli: „Uvidíme, jestli ho ten jeho Bůh přijde vysvobodit.“ Podle svědectví Benedikt pronesl před svou smrtí slova „Pane, do tvých rukou odevzdávám svého ducha“.

Zločin byl vyšetřován, všichni podezřelí však byli propuštěni pro nedostatek důkazů. Benediktova rodina později vrahům odpustila.

Na pohřbu měli kněží na sobě červené štolky či ornáty na znamení přesvědčení o tom, že tento hrdinný učitel zemřel pro svou víru jako mučedník.

Benedikt byl blahorečen při bohoslužbě v září roku 2015, již předsedal kardinál Angelo Amato z pověření papeže Františka. Při ní víckrát zaznělo povzbuzení, že tento první jihoafrický světec je hrdinou pro všechny, kteří se snaží vysvobodit z poroby magie. Kež se to povede i těm, které magie spoutává v naší bohaté a vzdělané Evropě.

Zdroje: <https://catholica.cz/?id=6395>
https://www.radiovaticana.cz/clanek_print.php?id=22396, <https://www.vaticannews.va/en/africa/news/2020-09/benedict-daswa-died-with-a-prayer-on-his-lips.html>

Foto: Picturellarious, desertsands - Adobe stock; Public domain

ZNAMENÍ A DIVY PŘI VÝCHODU Z EGYPTA (10 RAN A JINÉ MOCNÉ BOŽÍ ČINY)

„Zkusil nějaký bůh přijít a vyvolit si národ uprostřed jiného národa zkouškami, znamení, divy, bitvami, mocnou rukou, napraženým ramenem, úžasnými děsnými činy, jak pro vás to všechno učinil Hospodin, váš Bůh, před vašimi zraky v Egyptě?“ (Dt 4, 34)

Jak si máme vykládat zázraky, které najdeme v Bibli? Vezměme si zázraky, které se udály, když Bůh vysvobozoval Izraelity z Egypta. Bůh, protože k němu dolehly modlitby Izraelitů a vzdychání pod tíhou otrocké práce, chtěl je vysvobodit z tohoto otroctví. K tomu vyvolil a poslal Mojžíše, kterému měl pomáhat jeho bratr Áron. A protože egyptský vládce, faraon, byl neoblomný, musel Bůh použít jakýsi nátlak. Prvně je to hůl, která se promění v hada (či draka podle jiného překladu). I když to dokáží egyptští kouzelníci podobně, tak Áronova hůl se ukáže jako mocnější, protože pohltí hole Egyptanů. To faraona nepřesvědčí, proto je potřeba nasadit silnější kalibr. A tak nastupují pohromy, které nazýváme egyptskými ranami. Čteme o proměnění vody v Nilu v krev, která znemožní vodu pít a převrátí její životodárný charakter ve smrtonosný. Dále přichází na řadu obrovské rozmnožení žab, komárů a much. Zdá se, že první tři rány postihují bez rozlišení všechny obyvatele Egypta, včetně Izraelitů. Zřejmě proto, aby poznali, kam vede život bez Boha, jak ho žili Egyptané. Ale od čtvrté rány je to jinak, mouchy neohroží zemi Gošen, kde Izraelité žijí. Dále jsou na řadě nemoci dobytka i vředy, které postihují lidi. Dále krupobití, kobylky, tma a nakonec úmrtí každého prvorozence, od lidí až po hospodářská zvířata. Tento poslední argument faraona přesvědčí, a tak izraelský lid propustí i se vším majetkem, tak jak Mojžíš od začátku požadoval. To ovšem záhy vede faraona k přehodnocení a k rozhodnutí Izraelity pronásledovat a přivést zpátky. Použije k tomu svoje elitní jednotky, rychlé, s vozy a jezdci. A už se blíží k místu, kde se zdržovali Izraelité, kteří se v obrovském počtu, se vším majetkem, mohli přesouvat pouze pomalým tempem. Ale zde zasahuje opět Hospodin, který nejprve utvoří mlžnou clonu mezi oba tábory a potom učiní snad největší div: nechá rozestoupit masy vod moře, které zatím zabraňují Izraelitům pohybu vpřed, a Hospodinův lid může pokračovat dále suchou nohou. Ale Egyptané je pronásle-

dují i do moře. Když však opustí mořské dno poslední izraelská noha, Mojžíš opět vztáhne ruku s hólí nad moře a vody zatopí Egyptany, kteří už Izraelity téměř dostihovali. Od té doby mají Izraelité od Egyptanů pokoj. Při putování pouští přistoupí jiní nepřátelé, zejména Amalečané, se kterými musí Izraelité bojovat, které ale s pomocí Božího zásahu porazí. Mezi největší nepřátele však patří na poušti žízeň a hlad. Ale i ty Hospodin zázračným způsobem pomůže zahnat: dá vytrysknout ze skály pramen vody a nasytí lid manou a křepelkami.

Jak se máme dívat na tyto zázraky? Opravdu je to něco, co překračuje zákony přírody? Ano i ne. A většinou ne! Biblisté se snažili vysvětlovat věci co možná nejpřirozeněji. Například zabarvení vody Nilu do ruda způsobuje množství rudé prsti, kterou do řeky splachují tropické líjky v jižních oblastech, odkud Nil teče. Ovšem na druhou stranu, zakalená voda ještě není dostatečným důvodem k nezpůsobilosti k pití a k uhnutí ryb. Komáři se přemnoží v bahně a lagunách po záplavách. Přemnožený hmyz pak přenáší zhoubné nemoci, pro dobytek i lidi. Krupobití také dokáže na-

páchat velké škody, nemluvě také o kobylkách v této oblasti. Tma bývá způsobena silnou písečnou bouří, která dokáže zastřít i sluneční svit. Cesta otevřená v moři pro přechod Izraelitů mohla být zapříčiněna vysušením bahništěho terénu odkrytím brodu vlivem vanutí silného víchru. O to víc však překvapí následné utonutí Egyptanů! Křepelky na poušti táhnou ve velkých hejnech a po dlouhém letu bývají také vyčerpané, že se dají chytat do rukou. Mana může být výpotek keře tamaryšky, který přes noc za chladu tuhne a bývá odnášen větrem, dá se jíst a má sladkou chuť.

Proč tedy mluvíme o zázracích, i když jsou to jevy přirozené? Je to proto, že se stanou ve správný čas na správném místě. Bůh použije tyto okolnosti pro pomoc a záchranu pro svůj lid. Kolik se stalo zázraků i v našem životě?

otec Bedřich Horák

Foto: Faith Stock(2) - Adobe stock